

Denne ernæringsplan er udarbejdet af:

Narkoselæge Andrei Ciubotariu

Afdelingslæge Peter Bach, Afdeling T

Sygeplejerske Lotte Boa Skadhauge, Afdeling T

Patientlabel

Standard ernæringsplan for patienter der skal hjerteopereres

Ernæring til patienter som skal hjerteopereres - operationsforløb

Forløb	Planlagte handlinger	Vurdering af energiindtag kl. 14 og 19 Noteres i EPJ	Dato Sign
Kardiologisk afdeling	<p>Ernæringscreening ud fra journal ark, herunder vejning</p> <p>Udlevering af skriftlig information om kostens betydning (Pjece fra afdeling S)</p> <p>Hos patient i ernæringsmæssig risiko anbefales 3 x proteindrik dagligt. Opskrift eller grøn recept på proteindrik medgives.</p> <p>Ernæringsplan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Start vitamin pille • 3 x Proteindrik i fem dage før operation til alle patienter i ernæringsmæssig risiko. • Hvis svært underernærede - score 3 ernæringsstatus – gives intensiv ernæringsterapi i 7-10 dage præoperativt med EN (enteral ernæring) eller PN (parenteral ernæring) 		
Dagen før op (dag 1)	<p>Ernæringscreening ved modtagelsen i afd. T på samme ernæringscreeningsskema.</p> <p>Afklaring af patientens måltidsvaner, beskrives i sygeplejeanamnese</p> <p>Tilbydes en p-drik (servers pænt m. is)</p> <p>Mundtlig og skriftlig information om ernæring ud fra folderen "Velbekomme mad og måltider"</p>		
Patienthotel/eller afd. T	<p>Aften før op gives:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2x 200 ml proteindrik Addera Plus (ekstra sukkerholdig). Diabetespatient 2 x 200 ml proteindrik fra Arla uden sukker • kl. 22 natmad – f.eks. 2 højt belagt smørrebrød <p>Faste fra kl. 24 i forhold til fødevarer.</p>		
Dag 0 (op dag) På TIA	<p>2-3 timer før op gives 400 ml kulhydratrig drik (præ op drik – special produkt) (Gives ikke til diabetesp.).</p> <p>FASTER for væske herefter til</p> <p>Operation</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 timer efter extubation må patienten indtage kulhydrat drik (præ op drik – special produkt) samt tynde væsker. • Efter 4 timer serveres et reelt måltid mad – f.eks. proteinberiget sorbet, suppe, yougurt samt 1 proteindrik. 		
Dag 1 på TIA / afd. T Mål: _____ KJ (se note 1) 1,5 g protein/kg	<p>Patienten tilbydes morgenmad på TIA + 1 proteindrik om formiddagen inden overflytning til afd. T.</p> <p>Der gives:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Frit pr os • Kost til småtspisende: Tre hovedmåltider og tre mellem måltider eller 3 proteindrikke. • 1 vitamin pille 		
Dag 2 Mål: _____ KJ (se note 1) 1,5 g protein/kg	<p>Frit pr os</p> <p>Kost til småtspisende: Tre hovedmåltider og tre mellem måltider eller 3 proteindrikke.</p> <p>1 vitamin pille</p>		

Dag 3 Mål: _____ KJ (se note 1) 1,5 g protein/kg	<p>Re-screening</p> <p>Ikke risikopatient:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fortsætter som dag 2 <p>Risikopatient:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ernæringsterapi ordineres på stuegang • Vurdere behov for supplerende sondeernæring (energiberiget) eller TPN via allerede perifer eller central adgang. • Vips diagnose opstartes i EPJ <p>Kostregistrering</p>		
Dag 4 Mål: _____ KJ (se note 1) 1,5 g protein/kg	<p>Frit pr os. Kost til småtspisende: Tre hovedmåltider og tre mellem måltider og/eller 3 proteindrikke.</p> <p>1 vitamin pille</p> <p>Kostregistrering hos risikopatienter.</p> <p>Hvis patient ikke indtager 75 % af energibehov suppleres med sondeernæring eller TPN</p>		
Dag 5 Mål: _____ KJ (se note 1) 1,5 g protein/kg	<p>Frit pr os. Kost til småtspisende: Tre hovedmåltider og tre mellem måltider og/eller 3 proteindrikke.</p> <p>1 vitamin pille</p> <p>Kostregistrering hos risikopatienter.</p> <p>Hvis patient ikke indtager 75 % af sit energibehov suppleres med sondeernæring eller TPN</p>		
Udskrivelse	<p>Ernæringscreening incl. vejning</p> <p>Anføres i sygeplejeepikrisen ved overflytning til andet sygehus</p> <p>Ved behov udleveres grøn recept på proteindrik</p> <p>Skriftlig information om ernæring ved udskrivelse.</p> <p>- Udleverer folderen " Ernæring efter udskrivelse fra afdeling T " (Hjertepatienten).</p> <p>- Udleverer hjerteforeningens kostinformationsmateriale " 13 sunde vaner, Kend dit Kolesterol".</p> <p>Mundtlig kostvejledning i forbindelse med udskrivningssamtalen</p> <p>Patienten vejledes til at indtage protein og energi rig kost i 14 dage efter operationen. Herefter skal patienten opstarte hjertevenlig kost.</p> <p>Patienten i Ak behandling vejledes i fra Hjerteforeningens informationsfolder " Kost og A.k behandling"</p> <p>Vurdere behov for kontakt til primærsektor</p>		
Hjerterehabilitering	<p>Patienten tilbydes kostvejledning og undervisning i hjertevenlig kost og nedsat appetit, som en fast del af hjerterehabiliteringstilbuddet.</p> <p>Undervisning laves af diætist fra Lipidklinikken.</p>		

Note 1

Energi beregningskema på bagsiden af journal- ernæringsark anvendes til beregning af pt. energibehov. Patienten skal hver dag under indlæggelsen indtage minimum 75 % af behov. Dette behov anføres som minimums mål.

Note 2

Hver dag kl. ca. 14 og 19 gøres status over patientens energiindtag. Dialog med pt. om evt. muligheder for at øge energiindtaget i løbet af dagen. Såfremt patienten kl. 14 ikke har indtaget ca. halvdelen af sit energibehov bør det overvejes om der skal gives sonde som supplement for at nå døgnets mål.